

2.3. AKCIONI PLAN ZA JAČANJE POSTOJEĆIH UNIVERZITETSKIH STRUKTURA I USLUGA U SKLADU SA UIP I IDENTIFIKOVANIM POTREBAMA UNIVERZITETA U BANJOJ LUCI

Akronim projekta:	WBCInno
Pun naziv projekta:	Modernizacija univerziteta Zapadnog Balkana kroz jačanje struktura i usluga za transfer znanja, istraživanje i inovacije
Broj projekta:	530213-TEMPUS-1-2012-1-RS-TEMPUS-JPHES
Program:	TEMPUS
Koordinator:	UKG – Univerzitet u Kragujevcu
Početak projekta:	Oktobar, 2012
Trajanje projekta:	36 meseci

Apstrakt	Dat je akcioni plan za jačanje postojećih struktura i usluga u skladu sa Univerzitetskom inovacionom platformom (UIP) i identifikovanim potrebama kroz TSNA analizu i Benchmarking izveštaj
----------	---

KONTROLNI LIST DOKUMENTA

Naslov:	Akcioni plan za jačanje postojećih univerzitetskih struktura i usluga u skladu sa UIP i identifikovanim potrebama Univerziteta u Novom Sadu
Radni paket:	WP2 – Jačanje postojećih univerzitetskih struktura i osnivanje pet Kancelarija za poslovnu podršku u skladu sa fokusom i prioritetima koji su definisani u Univerzitetskoj inovacionoj platformi
Datum poslednje verzije:	29/07/2014
Status:	Radna verzija
Verzija dokumenta:	V1
Naziv dokumenta:	Reinforcement of existing university structures-Action plan UBLV1.doc
Broj strana:	8
Nivo diseminacije:	Lokalni/Regionalni nivo

VERZIJE I LISTA IZMJENA

Verzija	Datum	Opis	Partneri uključeni na izradi dokumenta
v.01	5/08/2014	Prva verzija dokumenta	UBL (Petar Marić)
v.02	25/06/2015	Poboljšana verzija dokumenta	UBL (Petar Marić)

SADRŽAJ

KONTROLNI LIST DOKUMENTA	2
VERZIJE I LISTA IZMJENA	2
SADRŽAJ	3
1. UVOD	4
2. PODLOGE ZA PRILAGOĐAVANJE AKCIONOG PLANA ZA JAČANJE POSTOJEĆIH STRUKTURA NA UNIVERZITETU U BANJOJ LUCI	5
3. KONKRETNE AKTIVNOSTI KANCELARIJE ZA POSLOVNU PODRŠKU UNIVERZITETA U BANJOJ LUCI U NAREDNOM PERIODU ZA JAČANJE USLUGA U OBLASTI TRANSFERA ZNANJA, ISTRAŽIVANJA I INOVACIJA.....	8
4. KONKRETNE AKTIVNOSTI UNIVERZITETSOG PREDUZETNIČKOG CENTRA, UNIVERZITETA U BANJOJ LUCI U NAREDNOM PERIODU ZA JAČANJE USLUGA U OBLASTI TRANSFERA ZNANJA, ISTRAŽIVANJA I INOVACIJA	9

1. Uvod

U okviru radnog paketa 2.3. će univerzitetski centri/kancelarije prilagoditi svoje akcijske planove potrebama tržišta (TSNA) i preporukama i procenama sadržanim u Univerzitetskoj inovacionoj platformi (UIP). Pažnja će biti posvećena pružanju visoko-tehnoloških usluga u razvoju proizvoda, prilagođenim treninzima i obukama, uslugama za transfer znanja koji su identifikovani kao potrebni za regionalni razvoj i ocenjeni da imaju potencijal za komercijalizaciju. Predviđena je takođe i nabavka moderne opreme koja će poboljšati kvalitet usluga.

U okviru ovog radnog paketa predviđene su sledeće aktivnosti:

- 2.3.1. Prilagođavanje akcionih planova univerzitetskih centara/kancelarija potrebama tržišta (TSNA) i preporukama i procenama sadržanim u Univerzitetskoj inovacionoj platformi (UIP)
- 2.3.2. Finalne verzije akcionih planova
- 2.3.3. Plan nabavke
- 2.3.4. Tenderske procedure i kupovina opreme/knjiga/softvera/usluga
- 2.3.5. Obuka za korišćenje nove opreme/softvera
- 2.3.6. Studijske posete EU partnerima (osoblje 10 odabranih centara/kancelarija)
- 2.3.7. Jačanje aktivnosti povezanih sa transferom znanja, istraživanjem i inovacijama u izabranim univerzitetskim strukturama/centrima/kancelarijama u skladu sa novim akcionim planom.

Ovaj dokument će biti podloga za aktivnost 2.3.1. i doneće neke osnovne postavke prema kojima se akcioni planovi trebaju prilagođavati. Nakon finalne verzije akcionih planova pristupiće se izradi plana nabavke potrebne opreme, nakon koje će slediti pokretanje tenderske procedure za nabavku i kupovina navedene opreme. Po nabavci opreme slede treninzi za njeno korišćenje. U sklopu radnog paketa 2.3. predviđene su i studijske posete EU partnerima na osnovu kojih i svega prethodno navedenog će biti izvršeno jačanje aktivnosti u izabranim univerzitetskim jedinicama u skladu sa novim akcionim planom.

Podloge za prilagođavanje akcionih planova univerzitetskih jedinica biće:

- Sprovedena TSNA analiza
- *Benchmarking* izveštaj
- Akcioni plan iz UIP

2. Podloge za prilagođavanje akcionog plana za jačanje postojećih struktura na Univerzitetu u Novom Sadu

1. TSNA analiza

Provedenom TSNA analizom u okviru WBCInno projekta, koju su sproveli članovi Projektnog tima Univerziteta u Banjoj Luci, anketirani su poslodavci i zaposleni. Istraživanje na bazi posebno dizajniranih upitnika je između ostalog pokazalo sljedeće najznačajnije karakteristike:

- preduzeća u narednom periodu planiraju da inoviraju u oblasti tehnologija i proizvoda/usluga
- svi anketirani poslodavci/menadžeri i 86% zaposlenih su potvrdili da njihova preduzeća prate trendove u oblastima koje se odnose na njihovu osnovnu djelatnost
- Na pitanje sa kojim ograničenjima i preprekama se suočavaju u inovativnim procesima u svojim preduzećima najviše njih je istaklo problem nedostatka subvencija za inoviranje, a potom nedostatak sredstava.
- 67% anketiranih preduzeća naznačava da imaju procedure za IPR
- Najveći broj navedenih oblika zaštite intelektualne svojine baziran je pravnim dokumentima unutar preduzeća, kao što su definisana poslovna tajna o ugovoru o radu zaposlenih ili izjava o povjerljivosti informacija.
- visoki procenat anketiranih preduzeća, njih 71% nemaju zaposlene koji imaju potrebna znanja u oblasti IPR
- kada su u pitanju vrste spoljnih podrški/ekspertiza koje bi unaprijedile inovativne procese u preduzećima, poslodavci/menadžeri (njih 25%) su odgovorili da je to prije svege obuka zaposlenih za povećanje njihove kreativnosti a nakon toga (njih 20%) da su program finansijske podrške inovacijama.
- većina ispitanika, njih 67%, smatra da im je bitna softverska podrška za upravljanje inovacijama
- 50% preduzeća uključeno je u međunarodne razvojne projekte
- samo 17% preduzeća je uključeno u domaće razvojne projekte
- velik broj preduzeća (60%) ima problema u pronalaženju kvalifikovanih zaposlenih. Taj problem prevazilaze uglavnom tako što svojim zaposlenima omoguće usavršavanje i pohađanje potrebnih obuka
- potrebe za novim znanjima zaposlenih poslodavci/menadžeri identifikuju najprije kroz preko analize sposobnosti za realizaciju postavljenih zadataka i stepen samostalnosti u izvršavanju zadatah planova (36,4%) a zatim ostvarene rezultate i motivaciju zaposlenih (27,3%).
- iz ponuđene liste novih tehnologija za koje su se poslodavci/menadžeri preduzeća izjasnili, najveće interesovanje je za napredno korišćenje web tehnologija.
- Poslodavcima i menadžerima preduzeća najviše odgovaraju obuke koje se izvode unutar preduzeća, a ne isključuju mogućnost da njihovi zaposleni idu na obuke i van preduzeća
- anketirana preduzeća ne planiraju da uvedu nove standarde poslovanja s obzirom da se 60% poslodavaca/menadžera izjasnilo da nije za uvođenje novih standarda. Razlog tome je da isti procenat njih smatra da novi standardi nisu neophodni u savremenom poslovanju.

2. Benchmarking izvještaj

Na osnovu uvida u stanje na Univerzitetu u Banjoj Luci, dobijenog kroz uvid u popunjene upitnike i posjetu, EU partneri su sastavili *Benchmarking* izvještaj i dali ocjenu postojećeg stanja na Univerzitetu u Banjoj Luci, u oblasti Projekta. Osnovne poteškoće i sugestije za poboljšanja iz navedenog izvještaja su se odnosile na sljedeće:

- Univerzitet treba dalju integraciju, posebno u pogledu korporativnog identiteta
- Istraživačke aktivnosti se doživljavaju kao potrošač resursa, a ne kao dugotrajno razvojno ulaganje. To ne daje pretpostavke za podsticanje preduzetničke aktivnosti.
- Razmjena informacija i na taj način nivo znanja o aktivnostima Univerziteta su veoma ograničeni.
- Univerzitetski preduzetnički (UPC) centar nudi previše širok (sveobuhvatan) spektar usluga za transfer tehnologija, s obzirom na resurse koje posjeduje, bez jasnog cilja i nije šire prihvaćen od strane nastavnika.
- Standardi procesa, vezanih za aktivnosti transfer znanja i tehnologija, na Univerzitetu u Banjoj Luci ne postoje.
- Na nivou države je ograničena podrška istraživanju ili razvoju (Npr. istraživački projekti : Univerzitet-preduzeća). Bez podsticaja Vlade za industriju da sarađuje sa Univerzitetom potrebno je pronaći druge izvore sredstava.
- Nakon studija, studenti često žele da se zaposle u javnom sektoru. Ovo ne doprinosi povećanju BDP-a, pa Univerzitet treba pomagati studentima da nađu posao u industriji.
- UPC je osnovan sa ciljem da pronađe posao za studente. Vrijeme je da se prebaci sa tog osnovnog cilja na nove ciljeve i usluge koje treba obezbjediti.
- Iako je saradnja sa industrijom teško, Elektrotehnički fakultet nudi CISCO kurseve u IKT akademiji. Ponuda kurseva za različite kompetencije može sa jedne strane pokazati industriji da je ovdje moguće cjeloživotno učenje. Osim toga, takvi kursevi mogu biti izvor dodatnih sredstava za Univerzitet.
- Pored Univerziteta i njegovog UPC postoji Inovacioni centar Banja Luka. Izgleda da postoji neki vid saradnje, ali se usluge trebaju podjeliti u cilju da se ne nude redundantne aktivnosti.

3. Univerzitetska inovaciona platforma

Samom Univerzitetskom inovacionom platformom (UIP) definisan je akcioni plan čiji se dio aktivnosti odnosi na jačanje postojećih struktura univerziteta. Neke od tih aktivnosti su:

- Prikupljanje podataka u vezi sa istraživačkim i inovacionim potencijalom Univerziteta u Banjoj Luci, u tom kontekstu neophodno je održavati redovnu komunikaciju sa Prorektorom za naučn , UPC ipredstavnicima fakulteta zaduženim za ovu oblast.;
- Promovisanje univerzitetskog istraživanja i usluga korišćenjem i ažuriranjem kataloga istraživačkog i inovativnog potencijala Univerziteta;
- Učešće u procesu unapređenja univerzitetskih regulatornih dokumenata i procedura,
- Uspostavljanje i održavanje baze podataka u obliku HTML kataloga, sa on-line pretraživanjem i pripremom posebnih izvještaja (na nivou administratora i na nivou korisnika);
- Podrška obezbeđivanju jedinstvenog pristupa univerzitetskim resursima, opremi, obukama, rezultatima istraživanja, patentima i licencama koje se nude poslovnom okruženju;
- Podrška uspostavljanju javno-privatnog partnerstva i promocija modernizovanih usluga Univerziteta;

- Razvoj partnerstva sa preduzećima i povezivanje istraživača i studenata sa poslovnim partnerima;
- Pružanje podrške i učvršćivanje veza sa poslovnim inkubatorima i naučno-tehnološkim parkovima na teritoriji AP Vojvodine;
- Učešće u organizaciji takmičenja za najbolju tehnološku inovaciju;
- Održavanje web platforme za upravljanje inovacijama;
- Bliska saradnja sa ICBL.

3. Konkretno aktivnosti Kancelarije za poslovnu podršku Univerziteta u Banjoj Luci u narednom periodu za jačanje usluga u oblasti transfera znanja, istraživanja i inovacija

Na osnovu navedenih aktivnosti i dokumenata, a u cilju jačanja postojećih struktura na Univerzitetu u Banjoj Luci Kancelarija za poslovnu podršku i svi direktno angažovani na Projektu će pored svojih redovnih aktivnosti u narednom periodu preduzeti i niz dodatnih aktivnosti. Navedene aktivnosti se mogu podijeliti u tri grupe i to:

- aktivnosti prema univerzitetskom osoblju,
- aktivnosti prema preduzećima i
- aktivnosti prema studentima.

Aktivnosti prema univerzitetskom osoblju uključuju:

- Upit na katedre, centre i laboratorije za definisanje konkretnih kurseva, obuka i usluga za preduzeća sa pripadajućim programima, naročito u oblastima koje su se pokazale deficitarnima kroz TSNA analizu;
- Podrška definisanju cjelovitog koncepta i sistema organizovanja transfera znanja, istraživanja i inovacija na Univerzitetu
- Definicija opreme koja bi pomogla pri takvim kursevima i uslugama;
- Širenje preduzetničke svijesti među nastavnim osobljem i istraživačima;
- Redovna koordinacija i uzajamno informisanje sa prorektorom za nauku, istraživanji i razvoj i sa Univerzitetskim preduzetničkim centrom.

Aktivnosti prema preduzećima uključuju:

- Podrška jačem povezivanju Univerziteta sa privrednom komorom i razvojnim agencijama
- Promovisanje takmičenja za najbolju tehnološku inovaciju i koristi koje preduzeća mogu da imaju;
- Organizovanje info dana o inovacionim potencijalima i ponudama za transfer znanja od Univerziteta prema preduzećima;
- Organizovanje obuka za teme koje su od interesa za preduzeća (TSNA analiza).

Aktivnosti prema studentima:

- Uključivanje u međunarodne projekte i projekte sa preduzećima;
- Uključivanje u Takmičenje za najbolju tehnološku inovaciju;
- Organizovanje obuka u cilju promovisanja preduzetničkog načina razmišljanja zasnovanog na inovacijama.
- Redovno informisanje o aktivnostima Projekta

4. Konkretno aktivnosti Univerzitetskog preduzetničkog centra, Univerziteta u Banjoj Luci u narednom periodu za jačanje usluga u oblasti transfera znanja, istraživanja i inovacija

Na osnovu navedenih aktivnosti i dokumenata, a u cilju jačanja postojećih struktura na Univerzitetu u Banjoj Luci, Univerzitetski preduzetnički centar će u okviru i pored svojih redovnih aktivnosti u narednom periodu preduzeti i niz dodatnih konkretnih aktivnosti:

1. Promocija i razvoj inovativnosti i preduzetništva unutar studentske i nastavničke populacije;
2. Podrška razvoju firmi sa porijeklom u akademskoj zajednici;
3. Olakšavanje tranzicije studenata na tržište rada;
4. Posredovanje u ostvarivanju saradnje između Univerziteta i privrede;
5. Izgradnja kapaciteta Univerziteta i privrednih subjekata za potrebe saradnje i razvoja;
6. Pomoć u realizaciji naučno-istraživačkih projekata za potrebe privrede;
7. Pomoć inovatorima i preduzetnim ljudima u razradi i razvoju poslovnih ideja;
8. Pomoć privredi za jači poslovni rast i razvoj (kroz transfer tehnologija, znanja i resursa);
9. Podrška razvoju tehnoloških parkova, inovacionih centara i inkubatora u BiH;
10. Promocija i unapređenje međunarodne saradnje na projektnoj i programskoj osnovi;
11. Doprinos boljem pozicioniranju Univerziteta u lokalnim i međunarodnim okvirima.
12. Motivisanje, informisanje, edukacija i savjetovanje preduzetnika
13. Organizacija programa neformalne edukacije
14. Realizacija istraživačkih i razvojnih projekata (nacionalnih, međudržavnih i međunarodnih)
15. Realizacija programa studentske prakse
16. Organizovanje poslovnih inkubatora
17. Konsultantske usluge
18. Izrada razvojnih strategija, investicionih studija i elaborata, poslovnih planova
19. Pružanje različitih usluga privredi: vođenje poslovnih knjiga, unapređenje poslovanja, poresko savjetovanje, uvođenje i komercijalizacija novog proizvoda, razvijanje kanala prodaje i distribucije za klijente, kontinuirano praćenje tržišta za konkretne naručioce, uvođenje informacionih sistema, web dizajn, i sl.
20. Razvoj klastera i lanaca vrijednosti
21. Izdavaštvo

Konkretno aktivnosti će se realizovati u okviru generalnijih aktivnosti

1. Motivisanje, informisanje, edukacija i savjetovanje preduzetnika
2. Organizacija programa neformalne edukacije
3. Realizacija istraživačkih i razvojnih projekata (nacionalnih, međudržavnih i međunarodnih)
4. Realizacija programa studentske prakse
5. Organizovanje poslovnih inkubatora
6. Konsultantske usluge
7. Izrada razvojnih strategija, investicionih studija i elaborata, poslovnih planova
8. Pružanje različitih usluga privredi: vođenje poslovnih knjiga, unapređenje poslovanja, poresko savjetovanje, uvođenje i komercijalizacija novog proizvoda, razvijanje kanala prodaje i distribucije za klijente, kontinuirano praćenje tržišta za konkretne naručioce, uvođenje informacionih sistema, web dizajn, i sl.
9. Razvoj klastera i lanaca vrijednosti
10. Izdavaštvo

Ciljne grupe za realizaciju navedenih aktivnosti su:

Studente Univerziteta u Banjoj Luci dijelimo na

1. **Potencijalni preduzetnici** – studenti koji imaju potencijal da postanu preduzetnici i/ili koji su zainteresovani za preduzetničku karijeru, ali još nisu zreli za pokretanje preduzeća, te ih je potrebno usmjeravati i jačati njihove namjere u tom pravcu;
 1. **Aktivni preduzetnici** odnosno **početnici** – studenti koji imaju konkretnu poslovnu ideju i koji žele da ju realizuju te im je potrebna pomoć i podrška u procesu pripreme za realizaciju. U ovoj kategoriji su obično studenti pri kraju studija I ciklusa, studenti II i III ciklusa, i nedavni diplomci (do 2 godine nakon završetka studija), koji već imaju određen stepen znanja i iskustva, stečenih uglavnom kroz studentsko organizovanje, volontiranje, stažiranje i prakse;
 2. **Mladi lideri** - u ovu grupu spadaju svi ostali studenti koji su zainteresovani za usvajanje praktičnih znanja i sticanje radnog iskustva;
 3. **Mladi istraživači** – budući naučno-istraživački radnici.

Privrednici

1. **Poslodavci** - preduzeća i preduzetnici koji su zainteresovani za kadar sa Univerziteta u Banjoj Luci i koji su voljni da učestvuju u kreiranju istog kroz programe našeg Centra i saradnju sa Univerzitetom,
2. **Preduzetnici** – koji osnivaju preduzeća bazirana na znanju i inovacijama, i
3. **Preduzeća** – koja su zainteresovana za upotrebu naučno – istraživačkog rada za unapređenje svog poslovanja.

Pored toga Centar će naglasak staviti na pružanje usluga, partnerske odnose i saradnju sa:

1. Akademskom zajednicom
 1. Magistri i doktori nauka (zaposleni i spoljni saradnici na Univerzitetu u BL);
 2. Univerziteti i instituti u BiH i svijetu;
 3. Javni i privatni sektor za podršku razvoju poslovanja
 1. Lokalne, entitetske, nacionalne i internacionalne institucije;
 2. Razvojne agencije, preduzetnički inkubatori i centri, tehnološki i inovacioni centri, centri za transfer tehnologija;
 3. Privredne komore, sturkovna udruženja, nevladine organizacije, mrežne organizacije...